

КОРУПЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Андрій Анатолійович ЛИМАНЮК,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Корупція є однією з найсерйозніших загроз економічній безпеці України, яка безпосередньо впливає на всі сфери суспільного життя. Її вплив відчувається на різних рівнях управління та бізнесу, де корупційні схеми стають перешкодою для ефективної економічної діяльності та гальмують розвиток країни. Основною проблемою корупції є її системність, що означає проникнення цього явища у всі інститути влади, зокрема державні та приватні сектори. Це призводить до значних втрат державного бюджету, знижує рівень довіри до влади та правової системи, а також сприяє поширенню тіньової економіки.

Однією з ключових складових корупції є зловживання службовим становищем з метою отримання неправомірної вигоди. Це явище має як прямий, так і непрямий вплив на економічну безпеку, оскільки створює умови для неефективного використання ресурсів, розкрадання державного майна, ухилення від сплати податків та інших фінансових зобов'язань. Усі ці чинники сприяють зниженню інвестиційної привабливості країни, оскільки іноземні та національні інвестори стикаються з непередбачуваними ризиками та несприятливими умовами для розвитку бізнесу. Корупція також має негативний вплив на суспільне ставлення до законів та норм, формуючи атмосферу правового нігілізму та байдужості. У той час, коли державні органи, що відповідають за боротьбу з корупцією, не в змозі ефективно виконувати свої функції, виникає відчуття безкарності у тих, хто порушує закон. Це створює порочне коло, де корупція сама себе підтримує і розвивається, оскільки безкарність провокує нові порушення, а відсутність належного контролю з боку держави робить цю ситуацію ще більш небезпечною. На рівні державної економічної безпеки корупція підриває стабільність фінансової системи країни, що особливо проявляється у сферах державних закупівель та інвестування. Оскільки значна частина бюджетних коштів витрачається на тендерні угоди, в яких домінують корупційні схеми, держава втрачає контроль за ефективним використанням фінансових ресурсів. Це також сприяє поширенню недобросовісної конкуренції, де компанії, що не беруть участь у корупційних схемах, часто залишаються поза межами економічної діяльності. Така ситуація підриває принципи ринкової економіки та ставить під загрозу економічну незалежність країни.

Важливо зазначити, що корупція в Україні має глибоке історичне коріння, що ускладнює її подолання. Проте сучасні умови, зокрема збройний конфлікт та економічна криза, роблять боротьбу з корупцією ще більш актуальною. Питання захисту економічної безпеки в умовах війни набуває нових аспектів, оскільки корупція загрожує не тільки фінансовій стабільності, а й загальною обороноздатності держави. Корупційні схеми можуть бути

пов'язані з розкраданням коштів, виділених на оборону, з постачанням неякісного військового обладнання або з порушенням процедур у галузі закупівель оборонної техніки. Боротьба з корупцією в Україні вимагає системних змін, як у правовій сфері, так і в суспільній свідомості. Законодавча база, хоча і була значно посилена за останні роки, все ще потребує вдосконалення. Особливо важливим є питання ефективного застосування законів, що часто залишається на низькому рівні через корумпованість судової системи та правоохоронних органів. Лише підвищення рівня прозорості у роботі державних установ та забезпечення ефективної діяльності антикорупційних органів зможе змінити ситуацію. Значну роль у боротьбі з корупцією відіграють міжнародні організації та партнери, які сприяють проведенню антикорупційних реформ. Програми, спрямовані на підтримку прозорості та підзвітності в управлінні державними фінансами, мають ключове значення для стабілізації економіки. Важливим аспектом є також запровадження нових технологій, таких як цифровізація державних послуг, що дозволяє зменшити людський фактор у процесі прийняття рішень та знизити можливості для корупційних дій.

Загалом, корупція в Україні є багатогранною проблемою, що вимагає комплексного підходу для її подолання. Економічна безпека країни залежить від того, наскільки ефективно буде здійснюватися антикорупційна політика, а також від рівня свідомості громадян, готових активно боротися за свої права та протидіяти корупційним схемам. В умовах воєнного стану питання боротьби з корупцією стає ще більш актуальним, оскільки економічна стабільність є однією з важливих складових національної безпеки.